50487

A Hét

társadalmi hetilap

BUDAPESTI KIR. ÜGYÉSZSÉG
1933 JUN 30
ÁTVETTE

Titokzatos házkutatás egy vegyészmérnök lakásán

Fejedelmi temetést kapott Vácon a világhirü kalandor

Miért nem irtak a napilapok a magyar énekesek világraszóló bécsi sikeréről?

IV. Károly király tragédiája

»A Hét« eredeti riportja Funchalból

Felháborító bünügy egy másfélezer dolláros életbiztositás körül

Kártyabanditák Eldorádója a Balatonon

De meg ne irja, Szerkesztő Ur!

Szinház és film

Közgazdaság

Ára 20 fillér

A M. Kir. Horthy Miklós-Tudományegyetem KÖNYVTÁRA SZEGED

43
~~34.~~ ÉVFOLYAM 1933 JUNIUS 29 14—15 SZÁM

Ha gyógyulni, pihenni, üdülni, szórakozni akar

MARGITSZIGET

Istenáldotta területén mindezt megtalálja!

A sírok ápolása

úgy a régi Kerepesi úti, mint az új izraelita központi temetőben április havában már megkezdődött. Mindazok, akik még eddig az ápolás iránt nem intézkedtek, forduljanak haladéktalanul a Pesti Chevra Kadisa, VII, Erzsébet körút 26. szám alatti hivatalához, hol a befizetések **egyfolytában délelőtt 8 órától délután 6 óráig** eszközölhetők. Az ápolási díj postán is beküldhető.

Tavaszi szinek szinfóniája

a

Filtex

uj kreációi

GAZDASÁGI ÉS FORGALMI BANK R.-T.

Budapest V, Zoltán ucca 8. sz.

Telefon: 26-3-72, 23-0-78

Sürgönycím: GAFOR

Rentábilis ipari és keresk. vállalatokat financiroz. Kompenzációs üzleteket alimentál és lebonyolít. Folyószámlakövetéseket leszámítol és behajt. Kinnlevőségek behajtását vállalja. Bankszerű üzleteket lebonyolít. Külföldi összeköttetések.

MAGYAR HÉTFŐ

a legolcsóbb
a legérdekesebb
a legtartalmasabb
hétfői politikai ujság

ÁRA **6** FILLÉR

LÉVAI JENŐ SZERKESZTI

EGYETEMI KÖNYVTÁR FOLYÓIRATTÁR SZEGED

A Hét

társadalmi hetilap

Titokzatos házkutatás

egy előkelő fővárosi vegyészmérnök lakásán, akit kémkedéssel gyanusitottak — Bőrcserzési szabadalom eladásának bonyadalmai rendőri feljelentéssel

Feltünően érdekes *„üzemi titok megsértése és eszmei lopás"* ügyében indított nyomozást a rendőrség. A feljelentő *Pongrácz* Endre dr. mérnök, aki ebben az ügyben először, mint vádlott, majd mint tanu, végül panasztevőként szerepelt.

Pongrácz Jenő dr. mérnöknél néhány nappal ezelőtt megjelent egy elegáns, bizalomkeltő férfi, aki elmondotta, hogy *öccsének Erdélyben bőrcserző gyára van és részére valami egészen kiváló bőrcserzési receptet szeretne vásárolni.* A mérnök természetesen szívesen állt rendelkezésére az erdélyi gyár megbízójának és abban állapodtak meg, hogy a cserzési eljárásért, illetve a cserzőanyag összetételének receptjéért 2500 pengőt kap a vegyészmérnök.

A megállapodás után

a megbízott olyan nyugtát kért, amelyben a mérnök kifejezetten elismeri, hogy az eladott eljárás pontosan megegyezik az egyik legnagyobb magyar bőrgyár cserzési receptjével.

Pongrácz Endre dr. ilyen értelmű nyilatkozatot arra való hivatkozással nem adott, hogy ez egyrészt üzemi titok megsértése lenne, másrészt az eladott recept sem ugyanaz, mint amelyet a magyar gyár a cserzésnél használt. Garantálja azonban, hogy az ő eljárása is teljesen kifogástalan.

Néhány nappal később Pongrácz Jenő dr. vegyészmérnök lakásán megjelent két férfi, akik az egyik pestkörnyéki rendőrség detektívjeinek mondották magukat és

házkutatást tartottak Pongrácz lakásán, mint kémgyanusnál. Különböző iratokat és feljegyzéseket szedtek elő az íróasztalából, lefoglalták a mérnöknél levő 500 pengőt és beszállították az egyik pestkörnyéki kapitányságra.

Megkezdték a vegyész kihallgatását, jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet azután, mint tanu irattak alá. A vegyészmérnök erélyesen tiltakozott a gyanusítás ellen, hogy őt kémként kezeljék és csak

akkor kezdett valami derengeni előtte, amikor az erdélyi bőrgyár „megbizottja" is jelen volt vallomástételénél.

Pongrácz Endre dr. ezekután *feljelentést tett a főkapitányságon és kérte, hogy ügyét, a házkutatást és mindazt, ami ezekkel összefügg, a rendőrség tisztázza.*

Legszebb weekend hely ESZTERGOM

Kártyahiénák eldorádója a Balaton

Már megkezdték a fürdővendégek szakszerü fosztogatását — A hatóságok azonnali beavatkozását kérjük

Még nincs itt a nyári fürdőszezón, a kártyahiénák, a kátyából élősködők ennek ellenére már elárasztották a Balaton valamennyi nagyobb fürdőhelyét, hogy az áldozatokat a rövid kéthónapos szezónban kifosztva, biztosítsák egész évi gondtalan, munkanélküli megélhetésüket.

A nagyobb balatoni fürdőhelyeken még alig van fürdőző, annál több azonban a játékos, akik nap-nap után megtöltik a kaszinók helyiségeit.

A fővárosi játékkaszinók trente et quarante szobáinak „mesterei" a budapesti téli hónapok harácsolásai után a nyári fürdő- és üdülőhelyekre tették át székhelyeiket, hogy összekössék a kellemest a hasznossal, a nappali strandolást, az éjjeli könnyű pénzszerzéssel.

A csendőrséghez nap-nap után tömegével érkeznek a feljelentések a nyaraló vendégektől, különösen nőktől, hogy ékszereik, különböző értékeik nyomtalanul eltünnek. A hivatalos statisztika szerint, amelyet a csendőrség készített, ezek a feljelentések rendszerint a hétfői napokon sokszorozódnak meg. A hatóságok arra gondoltak, hogy ennek nyilván az az oka: a férjek vasárnap jönnek, velük együtt érkeznek a zsebtolvajok, akik részint a vonaton, részint pedig a fürdőkabinokban fosztják ki áldozatukat.

A nyomozás azonban feltünően érdekes megállapításra vezetett. Régi és jól bevált nyomozási rendszer, amely elsősorban a feljelentőt gyanusítja és tolvajként az első percekben, amíg az ellenkezője nem bizonyul be, a feljelentőt kezeli.

Számtalan esetben megtörtént, hogy uriasszonyok, akik feljelentést tettek, hogy ékszereiket ellopták, a keresztkérdések alatt megtörtek és bevallották, hogy a feljelentés csak férjük előtti igazolásul szolgál. Nem vesztek el az ékszerek, hanem azokat vagy potom pénzért eladták, vagy pedig a kártyaklubban tartozás fejében elzálogosították.

A Balaton jó hírneve *megköveteli a hatóságok sürgős beavatkozását és erélyes intézkedését,* nehogy ezek az anomáliák miatt és néhány kártyahiéna könnyű, lelkiismeretlen keresetéért a legszebben indult idegenforgalmunk kátyuba jusson, megsemmisüljön.

SZINHÁZI GUKKER

VÉGRE HIVATALOSAN

is megérkezett a nyár. A gyakori zivatarokon és hüvös estéken kívül ezt még abból is megállapíthatjuk, hogy a *Magyar Színházban* „siker" van. *Halász* Imre — úgy látszik — a legjobb szezónvégi, illetve nyári kabala, mert hiszen tudjuk, hogy két évvel ezelőtt ugyancsak Halász Imre szezónzáró vígjátéka mentette meg a Belvárosi Színház kitünő évvégi bizonyítványát. Ugy halljuk, hogy a pesti direktorok a Magyar -s Belvárosi Színházak példáján és szerencséjén felbuzduva, *egytől-egyig Halász Imrével akarják megiratni a jövő szezón záró operettjét, vígjátékát és drámáját.*

*

GRETA GARBÓ

úgy látszik nemcsak a színpadon érvényesíti kétségtelenül hatásos sex-appealjét, hanem a kulisszák mögött is. Legalább is ezt bizonyítja az az újdonsült szerelem, amellyel az ismert táncos-kómikus közeledik sziklaszilárdan az érdekes művésznő felé. Ez a szerelem egyben vigasztalódást is jelent, hiszen a szerelmes táncoskómikus volt, menyasszonya rövidesen egy másik művészünknek mondja ki a — boldogító igent.

UGY LÁTSZIK A VIDÉKBEN

még van fantázia. Legalább is erre kell következtetni abból az optimizmusból, amellyel két pesti művészember egy *Országos Opera Stagione* megszervezésére vállalkozott. Amikor *Radnay* Miklós a legnagyobb óvatossággal nyul a szerződtetés kérdéséhez, — ugyanakkor dr. *Dalnoky* Viktor, az Operaház évekig volt kitünő énekese és rendező művésze *Páris* Ernő társaságában már megszervezte Opera Stagione társulatát, amellyel a nagyobb vidéki városokban akar vendégszerepelni. Az optimista direktoroknak sok szerencsét kívánunk.

*

NÉMETORSZÁG, AUSZTRIA ÉS AMERIKA

után legújabban Olaszország is vonza a magyar művészeket. *Honthy* Hanna tanul olaszul kitünő partnerétől, *D'Arrigó* Kornéltól és valószínű, hogy e nagy szorgalom mögött egy olaszországi szerződés, illetve vendégszereplés reménye és szorongása fénylik.

Gyermekek paradicsoma dr. Baál Károly főorvos „Hüvösvölgyi szanatóriuma" I, Hidegkúti út 47, Telefon: 64-5-19.

Fejedelmi temetést kapott

és mint a frankfurti rabbi öccse halt meg Vácott Breyer Gyula

a világhírü kalandor

Egy ünnepi vacsora tett pontot a hányatott életű, nagyműveltségű, világhírű kalandor életére. *Breyer* Gyula, aki halálában is méltó volt kalandokkal és regényességekkel telt életéhez, hetvenéves korában a váci rabbinátusi hivatal épületében búcsút mondott világunknak.

A híres kalandort — akinek különben előkelő rokonsága van Budapesten —

kevesen ismerték Magyarországon, annál többen Európa különböző rendőrségeinek bűnügyi nyilvántartójában.

Az örökifjú Breyer Gyula öregségére visszatért Magyarországra, hogy itt hajtsa fejét örök pihenőre. Egy évvel ezelőtt lépte át a határt. *Dolgozni akart, hogy levezekelje egy élet bűnét.* Egyideig angol nyelvtudását kamatoztatta. Vidéki városokban előkelő szülők gyermekeit tanította. A legjobb körökből rekrutálódtak tanítványai. Mindenütt szerették a kitünő megjelenésű, széleskörű intelligenciájú embert, akinek egyhangú nyugalomban teltek napjai. A világhírű, országokat járt kalandor azonban ép ezt nem bírta, az egyhanguságot és a nyugalmat. *Nyugtalan vére hajtotta a hetvenéves embert.* Munkaadóinál egyik csalást a másik után követte el. Égett lába alatt a talaj, menekülnie kellett.

Breyer Gyula Csehszlovákiába akart szökni. Pénze, illetve vasútjegye csak Vácig volt. Itt leszállt. Szállást és vacsorát keresett. Igy jutott el a váci rabbi hajlékába, ahol mint a frankfurti rabbi öccse mutatkozott be.

A legnagyobb tisztelettel és szeretettel fogadta a váci rabbi frankfurti híres kollegájának öccsét. Az előkelő vendégnek a legszebb szobát nyittatta és bőséges vacsorát szolgáltatott fel. *Futótűzként terjedt el a kis városban, hogy itt van a frankfurti csodarabbi öccse.* Rövidesen együtt volt Vác zsidó intelligenciája a rabbi házában, hogy elszórakoztassák a jókedélyű német öreg urat.

Breyer Gyula kellemes modorával hamarosan megnyerte az összegyűltek szimpátiáját. Ugy hallgatták élményeit, mint a prófétát. Egyszer csak

az öreg úr elnémult, a jóétvággyal elfogyasztott vacsora után lefordult a székéről és halotthalványan terült el a földön.

Dermedt ijedtséggel nézték a férfit, orvost hívtak, de már az sem segíthetett. A vendég meghalt.

A váci rabbi telefonon akarta közölni a szomorú hírt frankfurti kollegájával. A csodarabbi nem tartózkodik otthon — ezt válaszolták Frankfurtból.

A temetéssel nem lehetett várni. Breyer Gyulát felravatalozták. Sirató asszonyok vették körül a ravatalt és mivel két nap mulva sem jelentkeztek a frankfurti rokonok,

a váci hitközség hatalmas pompával, díszsírhelyen temettette el az előkelő idegent, akit saját halottjuknak tekintettek.

Breyer Gyulát utolsó útjára minden hithű váci zsidóember elkísérte.

Temetés után a váci rabbi hosszú, vigasztaló levelet küldött a frankfuri főtisztelendőnek, amelyben megírta, hogy Istenben boldogult öccsét méltó módon és méltó helyen temették el.

Néhány nap mulva megjött a válasz.

A frankfurti rabbi megköszönte váci kollegájának szivességét és előzékenységét, azonban — mint írta —

nyilván valami tévedésről van szó, mert neki nincs öccse és egyetlen rokona sem járt Magyarországon.

Meglepetéssel olvasták a hihetetlen hírt és most már csak arra voltak kíváncsiak, hogy kit temettek el a legnagyobb pompával. Hosszas nyomozás és a véletlen adta meg erre a választ.

Igy nyugszik hosszú, hányatott élet után Vácott, díszsírhelyen Breyer Gyula, a híres kalandor, aki még halálával is becsapta a világot...

De meg ne írja, Szerkesztő Ur . . .

hogy előkelő vendége volt nemrégiben a Margitszigetnek Serédi Jusztinián hercegprimás személyében. Ő eminenciája gyönyörködve sétált a sziget évszázados fái között és a pompázó rózsaligetnél hosszabban időzött. A tízezer egyszerre nyiló rózsa szintengere felejthetetlen látványt nyujtott a hercegprimásnak és a társaságában lévő Esthy Miklós tb. pápai kamarásnak.

✶

hogy Faragó Sári, az ismert kabarészínésznő, a cserkészjamboreen, mint iparművésznő mutatkozik be, egészen eredeti, különleges magyar ornamentikájú készítményeit árusítja saját pavillonjában. Faragó Sári munkáit itthon kevesen ismerik, de annál nagyobb keletje van Londonban, a magyar specialitások boltjában és New Yorkban a dollármilliomosok között.

✶

hogy a napokban tartotta az Adorjánné ballettképző intézete évzáró vizsgáját a Royal Orfeumban. A sok tehetséges növendék közül is kitünt Forgács Magda és Forgács Juci. Forgács Jucit, az ötéves kis balettáncosnőt már most a jövő nagy igéretének tartják, akit legközelebb a Fedák-filmen látunk viszont.

✶

hogy a nagy textilpör főhőse, akit a bíróság felmentett és rehabilitált, alaposan megjárta ügyvédjével, dr. H. S.-sel. Az ügyéd, mint „régi jó barát" ingyen vállalta a textiles perének vitelét. Most azután, hogy a per sorsa eldőlt, 3000 pengős számlát prezentált. 1500-ban kiegyeztek. A textiles kénytelen fizetni. Ilyen a barátság. És így néznek ki az „ingyen ügyvéd"-ek.

✶

hogy a Remington liquidál, de Schäffer vezérigazgató marad.

✶

hogy Feleky Klári, aki a jövő szezónra egyik előkelő színházunkkal folytat szerződtetési tárgyalásokat, az idén már másodszor utazik Siófokra. Sokan tudni vélik, hogy miért...

✶

hogy a Fedák-film titkos finánszirozói között szerepel egy előkelő, félig Angol, félig Magyar bankvezér is.

✶

hogy az intim kis színház cárja rossznéven vette a bájos fiatal színésznő házasságát a színház hősszerelmesével és emiatt nem újította meg a fiatalasszony szerződését.

✶

hogy az egyik hétfői lap legfiatalabb munkatársa csak a doktorátust várja, hogy ilyen módon nagykorú legyen (években még közel 3 év választja el ettől), azután elveszi a Belvárosi Színház egyik nagyon kedves, nagyon tehetséges és nagyon filigrán színésznőjét.

✶

hogy a Magyar-Olasz Bank — hír szerint — leépíti a fiókjainak egyrészét, mert a rossz gazdasági viszonyok folytán nem fizetődik ki a fenntartásuk.

✶

hogy a Fővárosi Operettszínháznak nem akadt még bérlője, bár a közelmultban már mint befejezett tényt állították, hogy Marton lesz az új igazgató.

✶

hogy ismét egy újabb „Imperiál" ügy van kipattanóban. Ezúttal építkezésekkel és restaurálásokkal kapcsolatban.

✶

hogy Vida Jenő fiának, aki nemrég nősült, többszázezer pengő költséggel rendeztet be lakást.

✶

hogy a legtemperamentumosabb primadonna rohama a külföldi pénzmágnás ellen eredménytelenül végződött. Ugy látszik, ehhez még az ő temperamentuma is kevés volt.

✶

hogy a fiatal színésznő pénzzavarba jutott és egy gazdag ismerőséhez fordult segitségért. A monoklis fiatalember, a művésznő régi tisztelője rövid gondolkozás után ennyit mondott: „Egy csók és más semmi? . . ." A művésznő válaszát nem sikerült megtudnunk.

✶

hogy az egyik legnagyobb magyar textilvállalat vezérigazgatója, aki nemrég még a szemitákhoz tartozott, levelet írt Lengyelországba, szülővárosába azzal a célzattal, hogy onnan igazolják született turániságát. Erre azért volt szüksége, mert leánya férjhez megy, a jövendőbeli vő pedig csak született keresztény család gyermekét veheti feleségül.

Hyperol
ideális száj- és toroköblögető

Felháborító bűnügy

az ezerötszáz dolláros életbiztosítás körül — Szélhámos, vagy a biztosító intézet megbizottja volt-e az elvetemült, aki az özvegytől kicsalta a biztosítási kötvényt és a pénzt felvette?

Megdöbbentő, balkáni sötétségre és lelkiismeretlenségre emlékeztet az a példátlan bűnügy, amelyben a főkapitányság intellektuális osztálya nyomoz. Ennek az ügynek előzményei hat évre nyulnak vissza.

Egy *Fried* Jakab nevű fővárosi kereskedő *az egyik előkelő budapesti biztosító intézetnél 1500 dolláros életbiztosítást kötött.* A biztosított a hat éven keresztül pontosan fizette azokat a díjakat, amelyekben az intézettel megállapodott. A mult év őszén Fried Jakab meghalt, egy özvegyet, kis gyermekét és az 1500 dolláros biztosítási kötvényt hagyta maga után.

Két nappal

Fried Jakab temetése után megjelent a gyászoló családnál egy jólöltözött fiatalember, aki a biztosító intézet tisztviselőjének mutatkozott be, arra kérve az özvegyet, hogy férjének halottas bizonyítványát és életbiztostási kötvényét adja ki,

amelynek ellenértékét intézete előzékenységből nyomban folyosítani fogja és a lakására küldi. Friedné örömmel vette az ajánlatot. amely hatalmas segítséget nyujtott volna részére. Teltek a napok, teltek a hetek, a beigért 1500 dollárnak megfelelő pengőt azonban nem kapta kézhez. Az özvegy felment a biztosító intézet igazgatójához, hogy megtudakolja, vajjon miért késik az 1500 dolláros életbiztosítás kifizetése. Itt legnagyobb megdöbbenésére

azt a választ kapta, hogy a reklamált összeget hetekkel ezelőtt kifizették egy fiatalembernek, aki bemutatta a kötvényt és az elhalálozást igazoló halottaslevelet.

Szerencsétlen, félrevezetett asszony felkereste ügyvéd unokabátyját, akinek elmondotta, hogy egy szélhámos miképpen károsította meg. Az ügyvéd nyomozást indított,

berendelte magához a biztosító intézet igazgatójával történt megbeszélés után a vállalat valamennyi férfi tisztviselőjét, hogy őket sógornőjével, Fried Jakabnéval szembesítse.

A szembesítés nem járt eredménnyel. Az ügyvédi irodában megjelent tisztviselők egyikében sem ismerte fel az özvegy, megkárosítóját, holott *a biztosító intézet szerint valamennyi alkalmazottja ott járt az ügyvédjénél.*

Az eredménytelen szembesítés után elaludt az ügy, amelynek fél év mulva érdekes fordulata következett be.

Ujabb haláleset történt néhány hónap mulva az ügyvéd családjában. Sógora halt meg, akinek 2000 dolláros életbiztosítása volt, — történetesen ugyanannál a biztosítónál. Itt ismét megismétlődött Fried Jakab esete. Megjelent egy jólöltözött fiatalember, aki a régi recept szerint a biztosító intézet tisztviselőjének mondotta magát, elkérte a halotti bizonyítványt és a 2000 dolláros biztosítási kötvényt.

Épp távozni akart „a megbizott", amikor az ajtóban szembetalálkozott a félévvel azelőtt becsapott özveggyel, aki nyomban felismerte. Rendőrért mentek, a rendőr leigazoltatta a fiatalembert, előállították a főkapitányságra, ahol személyazonossági iratokkal igazolta, hogy valóban a megnevezett biztosító tisztviselője.

A fiatalembert az igazoltatás és a jegyzőkönyv felvétele után elbocsátották a rendőrségről, de ugyanakkor megindították a nyomozást, hogy hova tünt el Fried Jakab 1500 dollárja és kiket károsítottak meg még ehhez hasonló módon.

A rendőri nyomozás még folyamatban van és amíg az nem fejeződik be és nem derül ki, hogy kit terhel ezért a halottrablásért a felelősség, addig nem akarjuk nyilvánosságra hozni a szereplők nevét. *Még annyit tartunk szükségesnek megírni, hogy ez a tisztviselő nem volt az ügyvédnél történt szembesítésnél, holott a vállalat igazgatója azt a határozott kijelentést tette, hogy a szembesítésnél senki sem hiányzott.*

Gálos György.

BORZALOM

~ happyend-del

Eöry Erzsi, a Nemzeti Színház kitünő művésznője, Radó Teri és Ornstein György báró néhány nappal ezelőtt érdekes, izgalmas és könnyen végzetessé válható autótúrán vettek részt. A társaság Lillafüredről volt hazatérőben, amikor a hatalmas túrakocsi utasai Gyöngyös előtt, mintegy 20 kilométernyire egy bajbajutott Citroent pillantottak meg. Megállították autójukat, hogy a kellemetlen helyzetbe jutottakon segítsenek.

Bemutatkozásnál kiderült, hogy ujságírókból állt a társaság. Kötelet erősítettek a Citroenhez, amelyet Gyöngyösre igyekeztek bevontatni. Eöry Erzsi ült a volánnál. Teljes sebességgel kapcsolt, hogy mielőbb hazaérkezzen. Senki sem tudta megérteni a nagy igyekezet okát. Megkérdezték, miért oly sietős a dolga, amire a művésznő elmondotta, hogy az előző napon fekete törpe spiccet vásárolt és kíváncsi, vajjon, hogy viseli magát a kutyusa.

Bizony nem a legjobban.

De ezen viszont nem lehet csodálkozni, mert a nagy lakásban unatkozott egyedül. Unalmában valami szórakozsá után nézett. Eöry Erzsi az elutazás sietségében tárva-nyitva hagyta ruhásszekrényének ajtaját, a kutyus jobb szórakozás hijján a toilettekbe kapaszkodott, amelyeket kivétel nélkül — számszerint hatot — darabokra tépett.

Point. A művésznő elájult és csak akkor tért teljesen magához, amikor vőlegénye megigérte, hogy a hat ruhát tizenkettővel fogja pótolni...

Meg is rendelte azokat az újabban felkapott Kaunitz Lilly új lipótvárosi szalonjában.

Revideálni kell

az Országos Hitelügyi Tanács által elrendelt mai kamatrendszert

Az elmult héten ismét a fővárosban voltak a vidéki pénzintézetek vezetői. A TÉBE igen látogatott tagértekezletén behatóan tárgyalták meg a vidéki pénzintézetek helyzetét, főleg a rendezendő mezőgazdasági adósságok és kamathátralékok kérdését.

Hosszú hónapok óta foglalkoznak a TÉBÉ-ben a pénzintézeti vezetők a fővárosi illetékes körökkel, miképen volnának megoldhatók, az őket legsúlyosabban érintő mezőgazdasági kérdések. Főleg *a gazdaadósságok és a hátralékos kamatok rendezése az a tengely, amely körül a vita immár másféléve tart, anélkül, hogy az elgondolások gyakorlatilag megvalósíthatók lettek volna.*

Tény, hogy ezek a kérdések egzisztenciájukban érintik a vidéki pénzintézeteket s e kérdéseknek radikális megoldása lényegesen hozzájárulna a vidéki pénzintézetek egzisztenciális megerősítéséhez és megerősödéséhez. Arról azonban, amely a legsúlyosabban sujtja a vidéki pénzintézeteket, főleg a kisebb vidéki pénzintézeteket — a kamatmargeról —, teljesen megfeledkeznek. Vagy nem merik pénzintézeti vezetőink nyiltan megmondani, hogy

a mai kamatmarge mellett még a nagyobb vidéki pénzintézetek is erősen veszélyeztetve vannak egzisztenciájukban,

a kisebb vidéki pénzintézetek pedig a mai kamat-marge mellett halálra vannak ítélve?

Azt hisszük, nem kell külön hangsulyozni, milyen magas érdekek fűződnek ahhoz, hogy ezek a kisebb vidéki pénzintézetek megmaradjanak és továbbra is teljesíthessék hivatásukat. Éppen azért javasoljuk nemcsak a vidéki pénzintézetek vezetőinek, hanem az illetékes fővárosi pénzügyi köröknek is, hogy

sürgősen és radikálisan oldják meg a kamatmarge kérdését, már azért is, mert nemcsak gazdasági kérdésről, hanem állami érdekről van szó,

s szociális érdekekből is kívánatos, hogy az utóbbi hetekben ismét egyre több kis vidéki pénzintézet által kimondott felszámolást akadályozzák meg.

Az illetékes pénzügyi körök előtt nem lehet kétséges az ismert régi tételek mellett hogy a vidéki pénzintézetek, főleg azonban szombaton a kisebb vidéki pénzintézetek megtudjanak élni. Sürgősen revideálni kell tehát az *Országos Hitelügyi Tanács* által elrendelt mai kamatrendszert.

F. J.

Sas-utca 1.

a Kereskedelmi Csarnok uj helyisége

A Kereskedelmi Csarnok, a kereskedő világ központja költözködik. Szabadságtéri régi rezidenciáját elhagyja és a jövő hónapban Sas ucca 1. sz. alatt, a Pénzintézetek Biztositójának székházában nyitja meg fényesen berendezett helyiségeit.

Énekeseink világraszóló sikeréről

a kontinens valamennyi nagy lapja hasábos tudósításokban számolt be és dicsőítette a magyar tehetségeket, erről csak

a magyar ujságok emlékeztek meg néhány soros hirben

Bécs, 1933 június.

Emlékezetes még a sok kínos incidens között lezajló Liszt Ferenc zongoraverseny, amelyről annyit hallottunk és még többet olvastunk. A nemzetközi művészi jelentőségében sokkal lényegesebb és szélesebb terjedelmű bécsi énekversenyekről viszont alig esett szó a pesti sajtó hasábjain, pedig megérdemelte volna ezt a magyar művészet hírnevéért küzdő néhány nagytehetségű fiatal művészünk.

Hatalmas érdeklődés irányult Európaszerte a húsz napig tartott verseny alatt Bécs felé.

Operaigazgatók, világhírű karmesterek, koncertrendezők és professzorok sereglettek össze a világ minden részéről,

hogy jelen legyenek a háromszázon felüli énekesek és énekesnők művészi versengésén.

A magyar hivatalos zenei életet senki sem képviselte,

csupán a Zeneművészeti Főiskola egy tanárnője, Hilgermann Laura tartotta érdemesnek a megjelenést.

És Bécsben ellanyhult az érdeklődés a nagy Dollfuss—Hitler harc iránt, a sok maharadzsa és hindu nemzeti viseletben pompázó asszonyaik után a Ringeken nem fordult meg a tömeg, az Ambassador előtt nem lesték órákig Marlene Dittrich feltünését. Mozart városának érdeklődése a muzsika felé fordult.

A Musikverein-Saal hatalmas díszterme minden nap zsúfolásig telt meg Bécs legelőkelőbb közönségével, az első páholysorokban a diplomaták és családtagjaik nap-nap után teljes számban megjelentek. A döntő versenyek alatt a magyar követség egyik tanácsosa is ott volt.

A zsűri Clemens Krausz elnöklése alatt szigorúan bíráskodott, rostált és a versenyzők száma napról-napra fogyott. Az izgalom a döntőbe kiválasztott „szük keret" versenynapjára a végsőkig fokozódott.

A döntőbe került alig harminc fiatal tüneményes hangú művész között hat magyar: Tibor Zoltán, Huszka Rózsi, Benyovits Piroska, Ligeti Dezső, Hajós Bálint és Lakatos Margit.

A legjobban szereplő nemzet a magyar és a lengyel. A tapstilalom dacára a favoritok: Tibor Zoltán Wotan búcsúja, Huszka Rózsi Brunhildája és Benyovits Piroska Lakméja után tomboló taps. És az eredmény meg is volt, a szük keretbe került magyar művészek díjat és oklevelet nyertek a nagy nemzetközi elismerés mellett.

Kérdést intéztünk a verseny eredményéről dr. Lukács Bélához, a Városi Színház v. főrendezőjéhez, akinek egyéni sikerét is jelenti, hogy a versenyen részt vett két növendéke az elsők között végzett. Dr. Lukács a következőket mondotta:

— **„Figyelemmel kísértem a bécsi versenyt, ahol két növendékem vett részt. Benyovits Piroska koloratur-szoprán és Ligeti Dezső bariton. Örömére szolgálhat a magyar művészetnek, hogy mindketten az elsők között végeztek, az oly szigoru zsüri előtt, mely nemcsak az adott énekhangot vizsgálta, hanem a legmagasabb énekkultúrát is megkövetelte. Általában a magyarok szereplése beigazolta, hogy a magyar énekkultúra nem marad a híres bécsi kultúra mögött. Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy a nagy dicsőséget szerzett fiatal művészeknek itthon is megadjuk a továbbfejlődési lehetőséget."**

*

Illetékesek vajjon meghallják-e ezt?

Dr. B. I.

VIGYÁZZ
mert nem minden
fémtisztitó
SIDOL

Elgurult pengő

az egyetlen „keresetlehetőség a tőzsdén

Az értékpapírpiacon körülbelül másfél évvel ezelőtt burkolt hossz keletkezett a záloglevél-piacon. Egyes „nagy" ügynökök ismét sokat kerestek, de a „kicsik" is megszerezték a napi megélhetéshez szükséges pengőket.

Ma ismét sivár a helyzet a tőzsdén. A nagy tőzsdeterem parkettjén alig néhány ember lézeng, csak négy-öt ügynöknek van némi megbízása a bankoktól, ahol szintén a legminimálisabbra redukálódtak a megbízások. Az ügynöki kar nagyrésze nyomorog. Szabadidejükben el-elábrándoznak a régi jobb napokról.

A terem egyik sarkában a tehetősebb ügynökök pengővel játszanak. Képletesen kell ezt érteni, mert egy pengőt feldobva, fej vagy írásra fogadnak, hogy elüssék a ma már hosszú tőzsdeidő unalmát. A szegény ügynökök körül állják a játszókat és azon reménykednek, hogy talán elgurul egy-egy pengő, amit lecsengetés után meg lehet keresni.

A titkos valutapiac is csendes. A kormány helyes és erélyes rendeletei folytán ma már úgy félnek a zúgforgalomtól, hogy a régi híres valutaügynököket ha megkérdezi az ember, hogyan is áll a márka vagy dollár, úgy néz a kérdezőre, mintha azt sem tudná, hogy a márka, milyen ország valutája. Sokan égették meg kezüket ezzel. Most nem bíznak senkiben.

A Heidlberg cég a tragikus vég után eltünt a piacról. A Schnürmacher és Obláth közül is csak Schnürmachert látni néha fent a teremben, aki valószínűleg régi üzleteit bonyolítja le, mert hisz a tőzsde szabályai szerint jogerősen elítélt ügynök nem lehet tagja a Budapesti Áru- és Értéktőzsdének.

Az aranypiacon is minden csendes. Az arany, ez a nagyhatalom, állandó ingadozásaival, nagyon megtréfálta embereit és a napokban, mint kuriozum emlegették, egész délelőtt nem lehetett eladni egy kiló színaranyat.

A tőzsde egyik nagy cége, úgy halljuk, a külföld egyik nagy városában nyit fiókházat, amelyet az egyik beltag vezetne, míg a cég másik főnöke továbbra is a budapesti piacon dolgozna. Mindenki meg van győződve arról, hogy a cég tehetséges főnökei a külföldi tőzsdéken is szép eredményeket fognak elérni.

Csendes a tőzsdén minden és mindenki sóvárogva várja ismét, hogy mikor jönnek el a jobb napok . . .

STÜHMER
FRUTTI
KITÜNŐ ÜDITŐ CUKORKA
KAPHATÓ 10 ÉS 40 FILLÉRES CSOMAGOLÁSBAN

Zavarom? Ne haragudjon

Egyik kollégámat néhány nappal ezelőtt felkereste a „roppant agilis" nő, aki néhány keresetlen szóval elmondta, hogy revűszerű hetilapot indít, majd méztől csepegő hangon cikket kért — ingyen. Az ismert nevű kollégám másnapra igérte dolgozatát, amelyet az illető nő elovasás után olvadozva köszönt meg.

Két nap mulva a „roppant agilis" hölgy ismét felkereste a hírlapírót.

— Drága, jó szerkesztő úr, ne haragudjon, hogy zavarom. Egész életemben hálás leszek, írjon nekem még egy cikket — rohamozta meg a hírlapírót.

A második, kitünő, ingyen cikk is elkészült, amelyet a hölgy hálakönnyek között vett át. s most jön a clou.

Barátom egyik leányismerősével sétált a korzón. Velünk szemben jött a „szerkesztőnő". Barátságosan köszöntötték egymást.

Másnap este ismét együtt volt a korzón leányismerősével az ujságíró.

— Megbántotta maga azt a nőt, akivel tegnap találkoztunk? — kérdi a lány.

— Nem. A legjobb barátságban vagyunk. De miért kérdi?

— Mert délelőtt találkoztam vele és ezt kérdi tőlem: Mondja, hogy mehet végig a korzón, emberek előtt egy olyan tehetségtelen, antipatikus férfivel, mint az az ujságíró. Maga nem gondol arra, hogy ezek után jobb társaságban nem mutatkozhat.

✶

Most még csak annyit, hogy a „roppant agilis" nő, ugyanaznap este felkereste a hirapírót, ingyen kért egy harmadik cikket és a Ritzbe hívta táncolni . . .

Az ujságíró válaszát csak számozott példányban kiadott, műgyűjtők részére készített könyvben lehetne megirni.

KÁROLY KIRÁLY TRAGÉDIÁJA

Hogyan halt meg IV. Károly Madeira szigetén. Funchali szemtanuk elbeszélése a királydrámáról.

Irta: LÁNCZY PÉTER

Copyright by „A Hét".

Mai számunkban kezdjük meg szenzációs cikksorozatunk közlését Károly király halálának körülményeiről. Az emberileg is mélységesen megrázó tragédia legintimebb, legmegdöbbentőbb részleteit tartalmazza ez a helyszínen — Funchalban, Madeira sziget fővárosában — készült írás, amelynek soraiban azok szólalnak meg, akik a királyi család legbizalmasabb környezetéhez tartoztak. Lánczy Péter, a kitünő hírlapíró, cikksorozatunk szerzője, valósággal a történelemkutató munkáját végezte el, amikor összegyüjtötte ezeket az adatokat. A Madeirára internált királyi család ottani életéről számol be ez az írás, amely Károly király haláláról szenzációs, új részletekkel szolgál. (A szerk.)

A Smaragd-sziget

Ötszázharminc tengeri mértföldnyire az európai kontinenstől, az Atlanti-Oceán fekete vizében egy zöld smaragdcsöpp: Madeira. Mikor Gonzalvez Zarco, a XV. század közepén felfedezte, felgyujtotta a lakatlan szigetet, hogy, ha vannak rajta vadállatok, elpusztuljanak A sziget tíz évig égett. Aztán a hamuval trágyázott, remek humuszban, a lágyan-meleg szemitropikus éghajlat alatt csodálatos növényzet fejlődött rajta. Ma csupa zöld lom, virág és gyümölcs. Egy nagy, fenséges zöld park, amelyben buján tenyészik a világ legjobb szőlője, a bananércserje fürtöktől terhelt kúsza bokra, a hajladozó cukornád, a sok százezernyi gyümölcsfa, ahol a napi járóföldnyire terjedő tölgyesek és bükkerdők mélyén színes madarak fütyülnek — és ahol a nagy park egyik csendes zúgában mindörökre hallgat egy halott király.

Emlékek

És itt ma is minden a halott királyról beszél. *Antonio Rocha Machado*, annak a Quinta do Montenak a tulajdonosa, ahol meghalt, *Antonio Homem da Gouveia kanonok*, aki ott ült a halálos ágya mellett, *Perestrellos*, a fotografus, akinek fotógyüjteménye történelmi kincs, a trafikos, a fűszeres, a szállodás, gyárosok, kereskedők, parasztok. Úgy él az emléke, mintha közöttük nőtt volna fel — pedig csak annyi történt, hogy náluk kellett meghalnia. De a halál tragédiája már-már legenda, az élet pedig — csak élmény. És a nép sokszor hisz a halottban, akinek élete nem érdekelte.

Az ujságíró nem bánja meg, ha kiköt a smaragdszínű szigeten... *E sorok írója hosszú időt töltött ott s bejárta Madeirát*, a Hotel Golden Gatetől — amelynek trafikjában IV. Károly minden nap öt szivart vásárolt — egészen a kopár Desertasig, ahová zergevadászatra járt, délnyugatra pedig a csodaszőlőt termő Camara dos Loboson át a Cabo Gira meredek sziklafaláig, ahonnan hatszázméteres magasságból szalad a deszkasima sziklafal az óceán harsogó hullámaiba. *Az ujságíró beszélt mindenkivel és feljegyzett mindent.* Hiszen sohasem lehet tudni, hogy mikor lesz egy szerény riportból — történelem.

Aki itt megszólal, mind szem- és fültanu. Kivétel nélkül komoly, megbízható emberek, akik sokszor könnyes szemekkel lapozgatnak feljegyzéseikben s akiknek előadása úgy megegyezik egymással, mint egy sereg pompás tanuvallomás.

Tanuvallomás a történelem úgynevezett ítélőszéke előtt.

Az Egreja do Monte

Kéttornyú, alacsony, kicsi hegyitemplom. Bent már sötét van, hisz a templom előtt, a zizegő lombok felett széles pásztákban úszik a köd. Innen nem is látni a fekete Óceánt, sem a szipor-kázó várost, ahol a tündérien csillogó lámpafényben jazz szól a lukszus hotelek halljaiban és rulettgép pörög a kaszinókban. A templomban homály van és csend. *Jose Marquez Jardim atya*, a hegyitemplom plébánosa, felgyujtja a villanyt egy kis kápolnában, amely a főhajóból balra nyílik.

Egy szelíd Madonna fölé ragyogó, aranyban sugárzó barokk-oltár borul. Fölötte, mint egy vérszínű, piros rózsa, ég az örökmécs. Az oltár tele virággal, s a liliomok, iriszek, pompás begóniák alatt, a fehér csipke finom cirádái mögül elővillannak egy márványlap arany betüi:

Horthy Miklós-Tudományegyetem KÖNYVTÁRA SZEGED

„CAROLUS I. DEI GRATIA AUSTRIAE IMPERATOR
BOHAE. JAE. REX. ETC. ETC. ETC.
APOSTOLICUS REX HUNGARIAE NOMINE IV.
NATUS PERSENBEUG XVII. VIII. MDCCCLXXXVIII.
OBIIT MADEIRA I. IV. MCMXXII.
ADORANS S. S. SACRAMENTUM PRAESENTEM
DICENS: FIAT VOLUNTAS TUA."

Első Károly, Isten kegyelméből Ausztria császára, Csehország és Jeruzsálem királya stb., Magyarország e néven negyedik apostoli királya, született Persenbeugban VIII. hó 17-én 1887. Meghalt Madeirán 1922 április 1-én, felvéve a legszentebb szentséget, mondván: Legyen meg a Te akaratod.

Obiit. Elment...

Jobbról-balra zörgő koszorúk borítják a falat, színes szalagok suhognak porosan, amint megérintem őket. *Hat magyar is van közöttük:* „A királyhűségben megalkuvást nem ismerő magyarok", „Magyar Királyság Pártja 1924.", „Szmrecsányi György és családja", „Sebestyén Jenő és családja", „Dr. Homonnay Tivadar és családja".

A lámpa kialszik, a plébános bezárja utánunk a templom kapuját. Aztán kint, az olajos, sűrű küdben felbúg Rocha Machado hatalmas Studebakerének motorja, felvillan a rekflektorok fénye, amint vágjuk a ködöt a keskeny hegyiuton a bankár kastélya felé. A fákról csöpög a víz, lassanként nyirkosan tapad ránk az ing, a ruha.

— Pedig áldot klima ez — mondja csendesen a bankár. — Csak persze ősztől tavaszig nem szabad a hegyen lakni. Az én házam nyolcszáz méterre van a tenger színétől, itt ilyenkor úgy csurog a sárga köd, mint a méz. Erre felé csak nyárilakók vannak, míg lent, a Hotel Golden Gate, a Hotel Reid's Palace körül egész télen fürödni lehet az Oceánban. *A golfáram itt vonul a sziget mellett. Európa legtökéletesebb éghajlata odalent van. A hőmérő sohasem megy a huszonöt fok fölé és sohasem süllyed tizenhat alá. A Hotel Belmonte körülbelül ötszáz méter magasságban fekszik, afelett már a ködzóna kezdődik. Ez itt télen: a halál.*

A Quinta do Monte

Megérkeztünk. Gyönyörű U-alakú palotácska, földigérő rácsos ablakokkal, csendes őspark szélén. A nagy szalón ablakai előtt cementezettfalú halastó csillog. Egy pénzmágnás pompás, nyári palotája...

— Persze, *azóta* nem lakjuk — mondja Rocha Machado, mialatt a kulcsot beilleszti a zárba.

Hall. Két oldalt félköralakú lépcső fut a nagy szaon ajtaja felé. És a hallban három, vagyontérő, faragott barokkoltár ragyog padlótól a mennyezetig.

— Lisboában vettem ezt az oltárt egy elhagyott kolostorban — egyzi meg halkan a bankár. — *Itt állott a ravatal. Azóta kápolna lett a hallból.*

És az oltáron friss virág. Nárciszok, georginák, jácintok. Friss virágok egy lakatlan házban! Rocha Machado nem bőbeszédű ember. De azért felel a kérdő tekintetemre:

— A kertészem mindig felfrissíti a virágokat — mondja zavartan és nyitja a nagy szalon ajtaját. Óriási terem, félköralakú, fedett terasszal. Chipendale remekművei a falak mentén, a padlón selymes perzsák. Rocha Machado jobbra vezet, egy pompás kis szalonba, ahol a fal mellett, a hatalmas kandalóval szemben megint nagy csokor fehér virág áll egy asztalkán, kitártkarú, Krisztus-szobor mellett.

— Itt halt meg — szólal meg a bankár —, idehozták az ágyát. Itt fűteni lehetett a kandallóban.

Azon a falon, mely melleti az ágy állott, két régi arckép: Ferenc József és Erzsébet királyné a hatvanas években.

— Negyven évvel ezelőtt vette apám ezt a házat, berendezéssel együtt. Ezek a képek már akkor itt függöttek — mutat a falra Roche Machado — és itt alattuk állt Őfelsége ágya, amelyben meghalt.

(Folytatjuk.)

MANNA
Gyógy
Bonbon

A legideálisabb és legtermészetesebb, kellemes ízű hashajtó hatással bíró gyógycukorka, amennyiben kizárólag a „Manna" (Cassia Fistula)

természetes gyümölcs

kivonata, minden egyéb alkatrész hozzáadása nélkül.

Kapható fűszer-, csemegekereskedésben és minden drogueriában.

Továbbelárusítók megrendelhetik: Vezérképviseletnél, Budapest, V, Visegrádi köz 5. — Telefon: 92-0-18

A Hét közgazdasága

MIÉRT?

volt nagy deficitje a Budapesti Nemzetközi Vásárnak

A néhány héttel ezelőtt Budapesten megrendezett Nemzetközi Vásár — az illetékesek hivatalos nyilatkozata szerint — nagy deficittel zárult. Ennek a bevételhiánynak pótlását kérik a miniszteriumtól a BNV vezetői.

Miért volt hiány, miért volt ráfizetés és milyen alapon kérnek támogatást?

A BNV lezajlása előtt hasábos kommünikék jelentek meg a napilapokban, amelyek nagy sikert jósoltak. A Vásár tartama alatt a bejósolt sikerrel dicsekedtek, az Árumintavásár befejezése után pedig statisztikákat közöltek az elért nagy eredményről, a BNV látogatottságáról, a külföldre eladott árucikkek mennyiségéről, a Vásár rendezőinek a siker érdekében kifejtett gigászi munkájáról és mindenről, ami alkalmas arra, hogy a legfelsőbb elismerést kiérdemelje.

Mindenki „belenyugodott" a nagy sikerbe, csak azok nem, akiknek pedig elsősorban megelégedettnek kellett volna lenni.

Most már csak azt nem tudjuk és ezt a közönség is kíváncsian várja, hogy a kommünikék nem fedték a valóságot, vagy pedig a mostani siránkozások? Mi csak annyit mondhatunk, hogy semmiesetre sem szimpatikus, bármikor történt az „elírás". És ezen az sem javít, ha nyilvánosságra hozzák a BNV elszámolását, hogy ki mennyit és milyen célra vett fel. Mekkora fizetést húztak egyes urak? stb..

Mert ezt nyilvánosságra kell hozni, az természetes. És ezzel kapcsolatosan csak az a kívánságunk, hogy minél előbb és minél áttekinthetőbb részletességgel . . .

Életképessé kell tenni a kis vidéki pénzintézeteket

Nyilt levél Visnye Ernőhöz, mint a Pécsi Takarékpénztár elnök-vezérigazgatójához, főrendiházi taghoz és az Országos Hitelügyi Tanács tagjához.

✶

28-án tartja meg a mecsekaljai fővárosban a TÉBE pécsi körzete ezévi közgyűlését. A pécsi TÉBE-gyűlés programpontjai között szerepel a vidéki hitelélet valamennyi napirenden levő kérdése, a gazdamoratórium problémája és az IVOK megalakulása körül felmerült kérdések. Ugyancsak ezen az ülésen vették tervbe, hogy Boros Miklóst, a Magyar Általános Hitelbank pécsi fiókjának igazgatóját a pécsi TÉBE körzet alelnökévé választják.

Az eddigi kilátások szerint a TÉBE pécsi körzetének közgyűlése országos jelentőségű esemény színhelye lesz s miután azon résztvesznek mindazok, kik hivatva vannak a vidéki pénzintézetek problémáival behatóan foglalkozni, közöttük ott lesz Pásztor Miksa is, a Pénzintézeti Központ vezérigazgatója. Megragadom az alkalmat, hogy Méltóságod figyelmét felhívjuk, hogy ezen az értekezleten kell megindítani azt az országos propagandát, amely hivatva legyen a kis vidéki pénzintézetek egyre sorvadó sorait megerősíteni és azokat ismét rentabilissá, életképessé tenni.

Méltóságos Uram, mi, akik a vidéket járjuk és szüntelenül azt halljuk, hogy főleg a kisebb vidéki pénzintézetek a mai viszonyok mellett főleg a mai kamatmarge mellett életképtelenek, arra hívjuk fel Méltóságod figyelmét, induljon ki egy országos mozgalom a pécsi TÉBE-körzet közgyűlésére, mert nemcsak egyik legelsőbbrangú gazdasági feladat a kisebb vidéki pénzintézetek fenntartása, hanem igen súlyos szociális kérdést is jelent, hogy a kisebb vidéki pénzintézetek ismét aktivak, életképesek legyenek.

„A Hét" ezen számában külön cikkben foglalkozunk a kamatmarge kérdésével és ezen cikkünk keretében igyekszünk azt bizonyítani, hogy nemcsak azok a kérdések — mint a gazdaadósságok, IVOK, gazdamoratórium — azok a súlyos problémák, amelyek a vidéki pénzintézetek rentabilitását alkotják, hanem igenis a kamatmarge az a probléma, amely a vidéki pénzintézetek rentabilitását legerősebben veszélyezteti.

Miután Méltóságod nemcsak a pécsi TÉBE-körzet elnöke, hanem az Országos Hitelügyi Tanácsnak is tagja, de egyben hivatott vezére a vidéki pénzintézeteknek is, fel kellett vetni ezt a problémát abban a reményben, hogy a pécsi TÉBE-körzet ülése lesz a kiindulópontja a kamatmarge revíziójának és megmentője a vidéki kisebb pénzintézeteknek.

Fleiner Jenő.

Nem lesz változás a Nyiregyházi Tararékpénztár vezetésében

A Nyirségben azt az érdekes hírt kolportálják, hogy új vezérigazgató kerül a Nyiregyházi Takarék élére, dr. Klar András személyében. Amint „A Hét" a legilletékesebb fővárosi körökből értesül, ez a hír minden alapot nélkülöz, mert a jelenlegi vezetők, Jansen Ferenc és Ébner Károly általános megelégedésre vezetik a nagymultú intézetet.

Érdekes

hírt hallottunk. Közgazdasági körökben azt beszélik, hogy Schwarcz Alfréd, a Wiener Bankverein bécsi központjának vezérigazgatója, elhagyja állítólag pozicióját. Legutóbbi itt tartózkodásánál a Magyar Ált. Hitelbankkal tárgyalt, hogy mint ügyvezető-igazgató lép a bank szolgálatába.

Azt is mondják, hogy amennyiben nem vezetnek eredményre a tárgyalások, Schwarcz Alfréd a Mauthner-bőrgyár vezérigazgatója lesz.

✶

A Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság

június hó 7-én Bessenyei **Beöthy** László nyugalmazott kereskedelemügyi miniszter elnöklete alatt megtartott közgyűlésében az 1932. évre szóló osztalékot részvényenként 1.25 pengőben állapította meg.

A Kispesti Textilgyár Rt.

néhány nap előtt tartotta meg rendes közgyűlését, melyen az 1932. üzetév zárszámadásai megállapíttattak. A vállalat az elmult évben igyekezett tevékenységi körét kiterjeszteni, ami nemcsak a magyar közgazdaság szempontjából előnyös, hanem a munkanélküliséget is érezhetően csökkenti, amennyiben 300 új munkaerő beállítása volt lehetséges. Az üzleteredmény a megfelelő leírások ellenére kielégítő volt, amit a részvényesek megnyugvással vettek tudomásul.

A „Nagybátony—Ujlaki" Egyesült Iparművek Rt.

június hó 2-án tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy az 1932. évre 1 pengő osztalékot fizet. Az osztalék június hó 3-ától kezdődőleg az Angol-Magyar Bank központi értékpapírpénztáránál (V, Vilmos császár út 32) került a részvényeseknek kifizetésére.

A Hitelvédő Egylet jubileuma

Most ünnepelte félszázados jubileumát a *Hitelezői Védegylet*. A közgyűlést *Szurday* Róbert, a Védegylet elnöke nyitotta meg és méltatta a Védegylet hivatását és azokat a fontos funkciókat, amelyeket a Védegylet a gazdasági életben végez. Szurday Róbert beszéd után felszólalt *Fabinyi* Tihamér kereskedelmügyi miniszter, aki felhasználta az alkalmat, hogy bejelentse a csődtörvény megreformálását. Felszólalt még dr. *Buday-Goldberger* Leó, dr. *Vladán* miniszteri tanácsos az igazságügyminiszter megbízásából, báró *Dirsztay* Andor osztálytanácsos a pénzügyminiszter megbízásából, *Székács* Antal az Országos Hitelvédő és Kereskedelmi Kamara részéről, *Sándor* Pál, az OMKE elnöke. A Kereskedelmi Csarnok nevében pedig báró *Madarassy-Beck Gyula* szólalt fel. Valamennyien a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a Védegyetről, különösen kiemelték dr. *Weissberger* Imre és dr. *Sárkány* Lajos ügyészek kiváló teljesítményét.

A Mezőhitel közgyűlése.

Június 19-én tartotta a Magyar Mezőgazdasági Hitelintézet széles keretben folytatta hitelakcióit és kihelyezései nem maradtak alatta az előző évinek. amennyiben 2,567.307 pengőt tettek ki, a reeszkompt csupán 373.359 pengő volt. Az intézet igen óvatosan válogatta meg üzletfeleit és a jogos hiteligényeket messzemenően kielégítette. Kamatokon és jutalékokon 233.570 pengőt, értékpapírokon, árun és ingatlanain 14.000 pengőt keresett meg a *Hiteintézet*. A Hitelintézetet *Nagy* Béla vezérigazgató, m. kir. kormányfőtanácsos szakszerűen és eredményesen vezeti.

A Fésüsfonó közgyűlése.

A Hazai Fésüsfonó és Szövőgyár Rt. folyó hó 30-án tartja A vállalat alaptőkéje 2,942.720 P és az 1932-es üzletévben 25.873.98 P nyereséget ért el, amelynek az 1933. évre való átvezetését javasolja az igazgatóság a közgyűlésnek.

A Magyar Asphalt Rt. közgyűlése az osztalékot —.60 pengő, azaz hatvan fillérben állapította meg.

A Pénzintézetek Biztosító Rt. üzleteredménye.

A Pénzintézetek Országos Biztosító Rt. ezévi közgyűlését június hó 30-án tartja. Az intézet a neház viszonyok ellenére kielégítő eredménnyel zárta multévi mérlegét. Osztalék tekintetében még nem történt határozat.

Az Anglo-Danubian üzleteredménye.

Az Anglo-Danubian Általános Biztosító Rt. a napokban tette közzé mérlegét a hivatalos lapban. A magyarországi igazgatóság mérlege bizonyítja a vállalat kitünő vezetését, üzleteredménye pedig teljesen megfelel a várakozásoknak. A mérleg összeállítása a legnagyobb óvatossággal történt. A jövedelem igen tekintélyes részét a tartalékok dotálására fordították. Az árfolyamingadozási alapot 14.000 pengővel tartalékolták, a pénzintézeteknél elhelyezett kamatozó követelések 124.00 pengővel szerepelnek a mérlegben.

A Fonciére mérlege.

A Fonciére biztosító kitünő propagandája és üzletszerző tevékenysége az 1932. évben is meghozta gyümölcsét. Az állományok ugyszólván az egész vonalon csorbítatlanul maradtak, a díjtartalékok 5.5 millió pengőt reprezentálnak. Az intézet évi tiszta nyeresége 86.000 pengő, ami az egymilliós alaptőke mellett kedvező eredménynek nevezhető. A Fonciére vezetése Janovitz József és Kun Károly kezében teljes garancia a jövőre nézve.

A Fonriére folyó hó 14-én tartotta meg ezévi rendes közgyűlését gróf Széchenyi Bertalan elnöklete alatt. A közgyűlés az igazgatóság valamennyi javaslatát jóváhagyta. Megemlékezett a közgyűlés a Fonciére elhúnyt igazgatósági tagjának, cserkúti Engel Miksának, az Európai áru- és zseniális megalapítójának nagy érdemeiről. A közgyűlés határozata értelmében a 2.50 nius 16-án megkezdi. A Fonciére biztosítéki alapjai 1932. év végén 8,187.269 pengőt reprezentáltak.

Az Ipari Jelzálog mérlege.

Az Ipari Jelzálogintézet most publikált mérlege szerint az esedékes annuitások valamennyi adós részéről pontosan befolytak. Az intézet kamatokon 363.000 pengőt keresett, kimutatott nettonyeresége 91.000 pengő. A június hó 19-én megtartot közgyűlés az igazgatóság összes javaslatait elfogadta.

A betegbiztosítási ágazatot

most vezette be az Anglo-Biztosító Rt. A biztosítás lényege a szabad orvosválasztás és hogy olcsó díjak mellett a biztosítás keretén belül gyógyszerek, műtétek, kórházi ápolás, különleges gyógyeljárások költségei megtérülnek.

EGYETEMI KÖNY... FOLYÓIRATG...

A Lámpagyár mérlege.

Június 26-ára hívta össze a Fém- és Lámpagyár rendes közgyűlését, amelyen a szokásos tárgysorozaton kívül egy csomó alapszabálymódosítás is szerepel a Céghivatal rendeletére. A veszteség 1932-ben 950.000 pengő volt, amit az igazgatóság a tőketartalékból kíván leírni.

Uj vezetés alatt a Nagy Magyar Kompasz.

A 67 éves Nagy Magyar Kompasz főszerkesztője, dr. Berényi Sándor, az „Uj Nemzedék" főmunkatársa és a Közekedési Tudósító kitünő felelős szerkesztője lett, a szerkesztői teendőket pedig Adobal Nagy György, az ismert közgazdasági hírlapíró vette át.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. most megtartott évi rendes közgyűlése az 1932. évi tiszta nyereséget 43.456.40 pengőben állapította meg és elhatározta, hogy ezen összegből 30.000 pengő tartalékalapra fordíttassék, a fennmaradó összeg pedig új számlára vitessék át.

A Fegyver mérlege.

Most jelent meg a Fegyvergyár mérlege, amely az áthozattal együtt 338.000 pengő nyereséggel zárul. Az igazgatóság 200.000 pengőt írt le. A vállalat hitelező 15.2 millióval, adósai 14.7 millióval szerepelnek a mérlegben. Az osztalék szehívott közgyűlés fog döndolgában a június 27-ére összteni.

Változatlan osztalékot fizet az Izzó.

A napokban tartja meg mérleg-ülését az Egyesült Izzó, amelyen a tavalyihoz hasonlóan 10 pengő osztalék kifizetését fogják elhatározni.

A Telefonautomata közgyűlése.

Június 28-án tartja közgyűlését a Vasútforgalmi érdekkörébe tartozó Magyar Telefonautomatatársaság, amelynek 1932. évi mérlege 53.000 P nyereséggel zárul.

A Gumigyár mérlege.

A Magyar Ruggyantagyár most publikálta mérlegét, mey 3.34 milió bruttó és 273.000 pengő tiszta nyereséget mutat ki. A gyár adósságai egy félmillió pengőre csökkentette, értékcsökenés címén közel egy félmilliót írt le. Az anyavállalat alapításai is kedvezo eredménnyel zárták üzletévüket. Az igazgatóság a közgyűlésnek azt a javaslatot tette, hogy különböző alapok megelelő dotálása után részvényenként 1 pengő (5%) osztalékot fizessen.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet közgyűlése.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet az elmult héten tartotta meg kongresszusát, amelyen nagy számban vettek részt a vidéki kiküldöttek is. Beöthy László b. t. t., a felsőház alelnöke és az OKH elnöke hoszasbb beszédben ismertette a magyar hitelszövetkezetek eredményes munkáját, majd Schandl Károly dr. tartott előadást szövetkezeteinknek a gazdasági válságban betöltött fontos szerepéről. Rámutatott arra, hogy az OKH központjának és a kötelékébe tartozó hitelszövetkezeteknek 90 millió pengőt kitevő forgótőkéjéből csupán 16.5 millió pengő az állami jellegű üzletrésztőke, de ebből is az OKH 10 millió pengőt továbbadott más szövetkezeteknek, tehát itt túltengő állami támogatásról nem lehet szó. Zsóry Lajos, Váry Albert, Pintér László, Korody-Katona János országgyűlési képviselők, valamint Nagy Rezső dr. és Maksa János felszólalásaikban erélyesen visszautasították a szövetkezetellenes támadásokat. A kongresszuson megjelent Gömbös Gyula miniszterelnök is, aki nagyobb beszédben méltatta a szövetkezetek fontos szerepét.

30.000 rózsa nyílik a Margitszigeten

Szemet és lelket gyönyörködtető élvezetben lesz a héten részük mindazoknak, akik a Margitszigeten most legteljesebb pompájukban illatozó rózsák ezreinek megtekintésére néhány órát szentelnek. A tavalyi 28.000-rel szemben az idén 30.000 legnemesebb rózsató ontja ott ép most legdúsabb illatát. Ezek közül egy tömbben 8000 rózsató a kertészeti telepen lévő rózsaligetben gyönyörködteti szemeinket, 2000 pedig az alsószigeten létesített rózsatelepen virágzik. További 20.000 rózsató a Margitfürdő és a víztorony körül, valamint 2 és fél km hosszúságban a pesti oldali Dunaparton található.

A Godberger-gyár mérlege.

Most publikálta 1932. évi mérlegét a Goldberger-gyár. A mérleg cca 200.000 pengő nyereségegl zárul, ami 25 százalékos csökkenést jelent az előző év eredményéhez képest. Az osztalék változatlanul 2.5 pengő.

A Mercur mérlege.

A budapesti Mercur váltóüzleti rt. most publikálta 1932. évi mérlegét, amely némi nyereséggel zárult. A közgyűlést június 30-ára hívták össze.

A Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság

e hónap 24-én tartotta közgyűlését. A 61.919.37 pengő tiszta nyereségből részvényenként 1.50 pengő osztalék kerül kifizetésre. A közgyűlés gróf Ráday Gedeon ny, belügyminisztert az igazgatóság elnökévé választotta meg.

A Hangya közgyűlése.

A Hangya ezévi közgyűlésén Balogh Elemér vezérigazgató erőterjesztette az elmult üzletévről szóló igazgatósági jelentést, ismertette a zárszámadásokat, amelyek félmillió pengőt meghaladó leírás után 11.757.16 pengő felesleggel zárulnak; a közgyűés azt határozta, hogy ezt a következő üzetévre viszi át. Az igazgatósági jelentéshez a vidéki szövetkezetek részéről Fedák Mihály (Szerencs), Farkas Elek (Gönc), Légrády Ferenc (Pécs), Székelyhidy Béla (Álmosd) és Schrei Béla (Balatonfonyód) szóltak hozzá, akik a „Hangya" szövetkezeti tábor nevében, a jelenlevők egyhangu helyeslése mellett a legerélyesebben visszautasították azt a támadást, amelyet Fábián Béla országgyűlési képviselő egyik parlamenti beszédében a szövetkezetek ellen intézett s amelyben azokat a szovjet előretolt hadállásainak nevezte. A közgyűlés az igazgatóság jelentésének és az előterjesztett indítványok elfogadása után, lelkes hangulatban ért véget.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BENCZÉS TIBOR
Minden cikkért szerzője felel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bpest, V. Vilmos császár út 74
Telefon: 24-0-62
Előfizetési ára egész évre 20 P

BUDÁN

II., Margit-körút
58. szám alatt

CUKRÁSZDA

megnyílott

Telefon: 56-4-93

9-es és 12-es autóbusz megállótól egy perc

Csillár-gyár

árait leszállitotta

4-lángú

modern csillár

P 11.—

Óriási választék.
Részletfizetésre is. :: Árjegyzék ingyen.
Saját üzleteink: Podmaniczky-u. 27. József-krt 44.
Váci-u. 2. Vámház-krt 11. — Debrecen. Miskolc.

IV, Kristóf tér 3. sz. alatti üvegpalotában a belváros szívében az augusztus 1-én nyiló és minden szakmát felölelő

hatemeletes Kristóf

Áruház néhány

osztálya bérbeadó

Értekezés a helyszinen 9—12-ig.
Telefonon egész nap 68-0-00.

A vámemelés
ellenére is
1/4 kg jó
MEINL-KÁVÉ
csak
P 2.— be
kerül
10 deka 80 fillé

Részvényeket,

bármilyen értékpapirt, sorsjegyeket, kényszer és hadikölcsönt napi áron vásárol **BARNABANK**, V. Nádor-utca 26 sz. — Telefon: 213—16, 104—67.

Betegség ellen

biztositson:

Anglo Danubian Lloyd

Ált. Biztositó Részvénytársaságnál,
BUDAPEST, V. HOLD-U. 21.

Viktória-nyomda, Budapest, VII., Király u. 8.